

Negativita (záporno)

Nepředmětnost se – vlivem jazyka – jeví jako zápor (negace) předmětnosti, a nejsoucno se jeví jako zápor (negace, popření) jsoucnosti. Tak to zřejmě viděl i sám Hegel, když v předmluvě k Fenomenologii ducha (č.překl. 2098, str. 68-69) *odloučenost* (u Patočky odloučení) pojmenuje jako „neskutečno samo“, a když mluví o „nesmírné moci záporná“, a když onu *neskutečnost* nazývá „smrtí“. Takže když sám život ducha chápe jako život, který se neleká smrti, aby se „zachovával čistým od vší zkázy“, ale naopak jako „život, který umí vydržeti smrt a v ní se udržeti“. Tato moc je právě pro něho záporná, nikoli kladná, která by nepřihlížela k *zápornu*, „nýbrž je touto mocí pouze pod podmínkou, že pohlíží zápornu do tváře, že u něho prodlévá. Toto prodlévání je ona kouzelná moc, která záporno převrací v bytí.“ „Je to táž moc, která byla shora nazvána subjektem, jenž ...“ – Vidím jako nedostatek, ba přímo bytostnou vadu Hegelova myšlení, že mluví o nesmírné moci *záporná*, jako by toto „neskutečno samo“ bylo něco, proti čemu se subjekt musí postavit, co musí vydržet a v čem se dokonce musí sám udržet – zřejmě svým odporem, jakousi svou vzpourou.

(Písek, 150209-1.)